

ОГЛЯД СИТУАЦІЇ В КРИМУ

ВЕРЕСЕНЬ 2018

1.

“ Наприкінці серпня в Армянську і Красноперекопську було зафіксовано масові скарги на заіржавлення різних предметів, включно із побутовими, а 3 вересня на Херсонщині, зафіксували токсичні речовини у повітрі

На заводі «Титан» в Армянську відбулася аварія, яка призвела до катастрофічного погіршення екологічного фону та зробила територію небезпечною для проживання. Україна закликала Європейський Союз до додаткових санкцій супроти причетних до арештів українських політв'язнів. РФ із запізненням надала в ЄСПЧ сумнівну інформацію щодо стану здоров'я чотирьох українських політв'язнів (Станіслава Клиха, Володимира Балуха, Еміра-Усеїна Куку і Сергія Литвинова). Водночас посилюється тиск на кримських татар через обшуки і адміністративні арешти. Стався інцидент притягнення до адміністративної відповідальності трьох членів родини кримськотатарських активістів Куламетових.

2.

“ Продовжується тиск на кримськотатарських активістів через несподівані обшуки

Наприкінці серпня в Армянську і Красноперекопську було зафіксовано масові скарги на заіржавлення різних предметів, включно із побутовими, а 3 вересня на Херсонщині зафіксували токсичні речовини у повітрі. Тоді ж було зроблено заяву про аварійну ситуацію на заводі «Титан» (м. Армянськ, Крим), яка відбулася 23 серпня. Протягом доби медики зафіксували зростання кількості звернень в медзаклади Армянська. 4 вересня було постановлено вивести дітей з Армянська до санаторіїв, а роботу «Титану» було призупинено. У зв'язку з екологічною катастрофою контрольно-пропускні пункти «Каланчак» і «Чаплинка» припинили роботу протягом 6-15 вересня. Попри заяви так званого міністерства охорони здоров'я в Криму, було масово зафіксовано діагноз токсичного отруєння. При цьому, після повернення з тимчасової евакуації, жителі Армянська виявили акти мародерства у своїх житлах.

3.

“ Черговий обшук пройшов у м. Старий Крим в родині Куламетових. Активісти припускають, що цей обшук пов'язаний із обшуком у Марлена Мустафаєва. Після обшуку Закію, Зарему і Реяну Куламетових затримали, і не допускали до них адвоката

Продовжується тиск на кримськотатарських активістів через несподівані обшуки. 4 вересня силовики ввладштували обшук в домі Марлена Мустафаєва, якого звинувачують у порушенні ст. 282 ч. 1 КК РФ («підбурення до ненависті чи ворожнечі»). Його засудили до 12 діб адміністративного арешту за ст. 20.3 КпАП РФ («Пропаганда або публічна демонстрація символіки екстремістських організацій»). Апеляційну скаргу де-факто суд відхилив, а засідання пройшло без присутнього Мустафаєва і з забороною фото- та відеофіксації. 16 вересня Мустафаєв вийшов з-під 12-денного адміністративного арешту. Втім, за кілька днів до цього, 13 вересня, було проведено обшук у активіста Османа Белялова (раніше його звинувачували у «несанкціонованому мітингу» у 2016 році). Белялова і його батька Решата Белялова затримали і відвезли до ПВ ВС – батька пізніше відпустили, а Османа заарештували на 5 діб, звинувативши, звинувативши у пропаганді символіки екстремістських організацій, його також поставили свідком у справі Мустафаєва. При цьому, це не єдині обшуки у кримськотатарських активістів: у мікрорайоні Фонтани-5 (м. Сімферополь) було проведено обшук у родині шкільної вчительки кримськотатарської мови. Причини обшуку лишаються невідомими.

4.

“ Лишається актуальною проблема недопуску українських правозахисників до інформації щодо стану кремлівських політв'язнів

Черговий обшук пройшов у м. Старий Крим в родині Куламетових. Активісти припускають, що цей обшук пов'язаний із обшуком у Марлена Мустафаєва. Після обшуку Зеккія, Зарему і Реяну Куламетових затримали, і не допускали до них адвоката. Зарема Куламетова – мати кримськотатарського активіста Грая Куламетова, затриманого за його участь у серії одиничних пікетів. Під час обшуку вдома у Куламетових Зарему незаконно затримали в парку, де вона виконувала громадські роботи (адміністративна відповідальність за ст. 319, до якої її було засуджено за «образу представника влади»). Того ж дня відбувся суд над Куламетовими, на якому Зеккію присудили 5 діб адмінарешту за спротив силовим структурам під час обшуку, і 5 діб – за публікацію у мережі Facebook забороненої символіки; Зарему та Реяну засудили до штрафу 1000 рублів кожен за «Пропаганду і публічну демонстрацію нацистської атрибутики». Важливо зазначити, що всі публікації, за які були засуджені Куламетови, містили виключно заяви проти анексії Криму.

Політв'язень Асан Чапук – фігурант «справи Веджіє Кашка», – оголосив голодування 15 вересня, аби домогтися або переведення свого терміну ув'язнення в режим домашнього арешту, або задля отримання медичної допомоги. Асанові 66 років, і він має слабе здоров'я. МЗС України зробило заяву у зв'язку з голодуванням Чапуха, підкреслюючи, що ненадання йому медичної допомоги – це продовження історії катувань у російських місцях несвободи. Через ще серйозніше погіршення здоров'я, Асан припинив голодування на сьомий день. За три дні після цього його здоров'я різко погіршилось, і Асана відвезли до лікарні.

Лишається актуальною проблема недопуску українських правозахисників до інформації щодо стану кремлівських політв'язнів. Попри заяви адвоката Володимира Балуха щодо погіршення його здоров'я, адміністрація колонії, де він утримується, відмовляється надавати результати медичних експертиз. Згідно з інформацією офісу українського Уповноваженого ВРУ, погіршився стан здоров'я у політв'язнів Євгена Панова і Бекіра Дегерменджі. Жодної відповіді від адміністрації СІЗО-1, де утримуються Панов і Дегерменджі, офіс Уповноваженого не отримав. Водночас, ще одному політв'язневі, Євгенові Каракашеву, постійно відмовляють у наданні медичної допомоги у СІЗО – вже кілька тижнів він щоденно безрезультатно пише заяви до адміністрації СІЗО про отримання медичної консультації. Слідчий у справі ще одного політв'язня Ісмаїла Рамазанова відмовив його адвокату Алексію Ладіну в клопотаннях щодо призначення судових експертиз. Ще одним політичним в'язнем, Ресулю Веліляєву і Алі Барієву московський суд продовжив строк утримання. А «українського диверсанта» Генадія Лимешка, засудженого до 8 років позбавлення волі, етапували в Ставропольський край РФ.